

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 23. An tribunal hoc iurisdictionem habeat adversus delegatos
Papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

S U M M A R I U M.

- 1. Injuriarum tenetur, qui temere quempiam pulsat iudicio viginti duum viri.
- 2. Causa iusta litigandi quando abesse videtur.

VOcans quempiam in ius coram hoc tribunali sine iusta litigandi causa, injuriarum actione tenetur, *Injuriarum §. si quis l. item apud Labonem §. si quis de injuriis l. qui injuriarum ff. eod. late Suadianus §. 1. numer. 16. in fine eod. tit. Peck de iure fisl. cap. 18. iusta autem causa litigandi abesse censetur, si id de calumnia praesumptionem inducit, late Benimendus Bononiensis dec. 74. Crav. conf. 262. num. fin. Et conf. 174. col. pen. Et fin. Bald. l. qui crimen C. qui accus. non possunt. Reperi. Fel. verb. accusator, an calumniari dicatur. Hieronymus Guarbarus in suo consilio lib. 5. praef. 25. Et de arb. iud. lib. 2. casu 321.*

Q U A E S T I O XXIII.

An tribunal hoc jurisdictionem habeat adversus delegatos Papa.

S U M M A R I U M.

- 1. Inferiores regulariter non habent jurisdictionem in delegatos Papa.
- 2. Delegati Papa ab inferioribus reformari non possunt.
- 3. Delegati Papa corriguntur ab ordinario. cum iuxta formam eis traditam non procedunt aut non purificatio rescripio.
- 4. Delegati corriguntur ab ordinario ab inefrenatos processus, vel si sint negligentes.
- 5. Si nulliter procedant.
- 6. Si delinquant in sportulis.
- 7. Ut evitentur scandala.
- 8. Iuris executio non habet injuriam.
- 9. Delegati non subiacenti viginti duum viris si procedant absque sordibus et corruptela.
- 10. Dioecanus regulariter non cognoscit de iustitia sententia iudicis delegati.
- 11. Dioecanus cognoscit de sententia dispensationis delegati eo sine tantum, ut ad Papam remittat.

Licet iudices inferiores quantumvis ordinariam jurisdictionem habentes, jurisdictionem non habeant ad versus delegatos Papae, qui hoc respectu quibusvis, ut Belluga in. in speculo principum Rubr. 33. de prescribitis usurpantibus jurisdictione. cap. sane de officio delegati Gem. cap. legitima §. sequitur num. 4. & seqq. Card. Clem. nolentes §. notarii num. 2. de hereticis Abb. cap. in ma. 1. ubi Apost. de rescriptis.

Primo, Cum delinquant extra causam iis commissam, vel in causa eis commissa litem suam faciendo, Auth. quia in provincia ubi DD. C. ubi de crimine DD. Clem. 2. de officio. ord. ubi Io. de Imola Belluga d. nu. 4. & 5.

Secundo, Ratione negligentiae eorumdem, vel ob ineffrenatos processus eorumdem DD. cap. signif. de officio. ord.

Tertio, Procedendo extra formam eorum commissionis, vel non purificato rescripto, Io. Andr. & DD. cap. fin. de rescriptis Belluga d. num. 4. & 5. Gigas de pensionibus quest. 7. num. 1. & 2.

Quarto, Si procedat contra dispositionem cap. statutum de rescriptis in 6. Navar. d. nu. 2. vers. A

Quinto, Si per actum nullum aliquem gravet, secundum Navar. d. nu. 2. vers. A 6. Io. Andr. d. cap. statutum, quamvis Gem. d. cap. legitimo num. 14. de app. velit, nevidem ordinarium cognoscere posse de malo processu delegati Papae, Pastoralis §. fin. de rescriptis Feder. de Senis cons. 115.

Sexto, si non rite procedant, potest enim iudex signanter ordinarius delegato minus rite procedenti resistere, Vantius de nullis. in coram quo possit nullus proponi num. 21. Rom. cons. 335. col. 3. ver. 2. quia Io. Andr. Dom. Buro in d. c. statutum §. fin. Franc. cap. dilecto col. 2. 4. vers. limita de appellat. Card. Clem. nolentes §. notarii num. 2. de heret. in 6. cap. significanti ubi DD. de officio. ord. Decius l. ut vim numer. 24. in fin. §. de iust. & iure.

Septimo, Si delinquant in causa sibi commissa, Paris. de sindicatu §. delegatus numer. 4. Bald. Authen. quia leg. pro injuria C. ubi de crimine Card. d. §. notarii §. num. 2.

Octavo, In notoriis eleg. Bellentinus de charitativo subsid. quest. 91. nu. 6. Nono, Si excedat in sportulis, Bellon. ibid. num. 5. tex. ibi Angel. §. volumus 6. Auth. ut iudices sine quoquo iusfragio.

Decimo, ut evitetur scandalum Archid. cap. iudicium §. partium numer. Rom. 3. quest. 3.

Et quidem his & aliis similibus in casibus coerceri potest ab ordinariis delegatorum potestas, sed an delegati possint a vigintiduumviris coerceri, quaestio est

Ddd 2.

est, in qua mihi videtur reponendum, si autoritate delegata pro edunt, con-
 3 certi non posse, quia jus executio non habet injuriam, *l. injuriarum §. 1. ff. d. n.*
 9 *juris*, etiam si delegatus contra aut præter jus aliquid committat. Dommodo
 meo sit citra fordes, corruptelam aut concussionem, judex enim non ideo mihi
 10 jus reddere dicitur quod iniquum decernat, *l. in pluribus §. præter ff. de just. &*
spatium alius hujus in tractatus locis. Ut proinde concludam, reguliter ne qu-
 dem Diocesani de justitia vel injustitia sententia delegati Papæ cognoscere pos-
 se, late *Feder. de Senia. conf. 11 §. incip. casus talis est. quidam delegatus*, *DD. cap. cum*
inferior de majori & obedient. Specul. de inquisi. §. 1. vers. sed pone quod inquisi-
res. Bartolom. Bellencinus de charitativo subsidio quest. 91. num. 9. cap. significavit de
 11 *offic. ordin. idque nisi ageretur de periculo animæ, uti de matrimonialibus & simili-*
bus exemplificat Bellencinus, loco jam citato Archid. cap. inducia §. spatium num. 31.
quest. 3. non tamen quod ideo possit cognoscere de validitate dispensationis Pon-
tinari §. si vero ubi Franc. vers. ultimo nota de officio ord. in 6. Secus ideo in cau-
sis pecuniariis, Arch. d. numer. 5. in fine d. cap. significavit numer. 2. & 5. de offi-
ord.

 Q U Æ S T I O XXIV.

Quid si judex delegatus appellationi non deferat.

S U M M A R I U M.

1. Appellationi non deferens, an vim inferre censetur.
2. Judex in dubio justitia zelo motus presumitur.

Judex Ecclesiasticus etiam delegatam habens jurisdictionem, si appellationi
 à sua sententia interposita non deferat, in casu quo deferre debebat, dicitur
 lata significatione vim quidem & violentiam inferre; *Iosephus Sese de inhibito-*
ne & executione privilegiata cap. 8. §. 3. numer. 70. folio. 345. Cevallos de cognitione per-
viam violentia quest. 12. cap. novem. 2. quest. 1. verb. facere videtur injuriam & cap.
licet de offic. leg. Sed non talem, quæ pactioni vigintiduum virali subiciatur, si ju-
 dex irruptionis aut concussionis aut fordidum expers sit, quia ut dixi, ad viginti-
 duum viros cognitionem non spectat, an judicis fuerit deferre appellationi, sed an
 judex